

§6**Yttrande över remiss av Program för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad 2018-2022**

AMN 2017-0172-01.06

Arbetsmarknadsnämndens beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden beslutade att hänvisa till förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Arbetsmarknadsnämnden beslutade justera paragrafen omedelbart.

Ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat *Program för barnets rättigheter och inflytande i Stockholm stad 2018-2022* till arbetsmarknadsnämnden för yttrande.

Programmet är framtaget av stadens barnombudsman och utgår från barnkonventionen. Den syftar till att säkerställa barnets rättigheter och förbättra barns levnadsvillkor genom att verka som styrdokument i stadens alla bolag och nämnder. Programmet är indelat i tre delar. Den första delen beskriver de övergripande utmaningarna som finns kring barnets rättigheter och stadens övergripande inriktning. I den andra delen presenteras fem fokusområden som är prioriterade för staden att arbeta med och den tredje delen beskriver ansvarsfördelning, behov av kunskap och övergripande arbetssätt samt hur uppföljning ska göras. Programmet har arbetats fram i en gemensam process som även omfattar två andra förslag till stadsövergripande styrdokument inom området mänskliga rättigheter.

Arbetsmarknadsförvaltningen anser att det föreslagna programmet för barnets rättigheter är angeläget och har inga direkta synpunkter på innehållet. Programmet är dock omfattande och implementering av programmet behöver därför ske stegvis. Förvaltningen understryker att arbetet måste ske inom ramen för ordinarie arbete med verksamhetsutveckling, kvalitet och bemötande.

Fokusområdena och flera prioriterade frågor berör vissa av nämndens verksamheter direkt –andra berörs mer indirekt då barn under 18 år inte deltar direkt i alla nämndens verksamheter. Förvaltningens verksamheter är dock alla, direkt eller indirekt, av stor betydelse för barns uppväxtvillkor både utifrån det direkta arbetet med individer, arbetet på övergripande nivå för att förbättra verksamheten för de personer som deltar samt nämndens medverkan i lokalt utvecklingsarbetet och arbetet för att minska skillnaderna inom staden.

Det bör i implementeringen av programmet tas i beaktande att medborgare deltar i flera verksamheter i staden och det kräver samordning och ansvarsfördelning mellan förvaltningarna. Nätverk för stöd i implementering bör skapas för tjänstepersoner som arbetar med implementering av programmet.

Då stadsledningskontoret tagit fram tre omfattande program inom området mänskliga rättigheter anser arbetsmarknadsförvaltningen att ett gemensamt program för alla delar inom mänskliga rättigheter hade underlättat implementeringsarbetet och efterlevnaden för stadens förvaltningar och bolag.

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 7 september 2017.

Beslutsgång

Ordföranden Mirja Räihä (S) föreslog, med instämmande från samtliga ledamöter, att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

Särskilt uttalande

Vice ordförande Johanna Sjö m.fl. (M) och ledamoten Johan Fäldin (C) lämnade följande särskilda uttalande.

Stockholm ska vara en stad som lever upp till och respekterar barnets rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention. Barn ska ha samma möjligheter oavsett bakgrund, hudfärg, kön, sexuell läggning, språk, religion, åsikter, sociala ursprung eller funktionsnedsättning.

Barns villkor i staden kan förbättras. Det finns fortfarande skillnader vad gäller barns uppväxtförhållanden i staden, både vad gäller mellan stadsdelar och utifrån sociala förutsättningar. Barn utgör vår framtid och deras rättigheter och inflytande ska värnas på bästa sätt. Bland annat har barnrättsperspektivet inom socialtjänsten har stärkts under de senaste åren och barnets bästa ska vara avgörande.

Programmet är hedervärt och har ett gott syfte och är innehållsmässigt bra. Dock ser vi en problematik i att ålägga stadens verksamheter ytterligare policys och styrdokument. Mängden styrdokument bör tvärtom minimeras. Det bästa vore att föra samman alla policys som rör diskriminering i ett övergripande dokument om hur staden ska arbeta ur ett medborgarperspektiv med dessa frågor. I detta övergripande dokument bör detta programs fokusområden inkluderas. Barnets rättigheter bör särskilt framkomma in det övergripande dokumentet.

I sammanhanget vill vi påtala vikten av att det i samhällsorienteringen för nyanlända ägnas tydlig uppmärksamhet till denna fråga. Även vid information genom föräldrastöd ska frågan om barns rättigheter lyftas.

Särskilt uttalande

Ledamoten Gulan Avci (L) lämnade följande särskilda uttalande.

En trygg uppväxt är avgörande för att ge alla barn samma möjligheter och chanser i livet. Att arbeta för att stärka barns rättigheter är något av det viktigaste vi kan göra. Det är bra att Stockholm tar fram ett program för barnets rättigheter. Men programmet borde ha varit mer konkret. Det finns en risk att det blir tomma ord.

Uppföljning, tidsplaner och ansvarsfördelning bör framgå tydligare. Även om mycket av arbetet är nämndspecifikt så är många av de viktigaste utmaningarna sådana som berör många nämnder, eller som kräver att flera nämnder samverkar. Styrningen av det arbetet måste bli tydligare. Risken är annars att sådana viktiga uppgifter som kräver samverkan mellan olika verksamhetsområden – exempelvis skolan och socialtjänsten – blir hängande i luften. Programmet borde därför kompletteras med en genomförandeplan, på det sätt som har skett med programmet mot hemlöshet.

Den kanske viktigaste rättigheten som barn har är rätten till liv och skydd mot våld eller hot om våld. Alltför många barn får den rättigheten kränkt, ofta av ens egna föräldrar eller andra närstående. Hedersförtryck är en betydande källa till våld mot barn, eller hot om våld som ett sätt att begränsa barnets frihet. Vi hade önskat betydligt skarpare och mer ambitiösa skrivningar vad gäller arbetet mot olika former av våld mot barn. Det står att programmet kompletterar Stockholms stads program mot våld i nära relationer samt hedersrelaterat våld och förtryck, men inte på vilket sätt, eller hur programmen rent konkret är relaterade till varandra.

Barns möjlighet att utifrån sina förutsättningar vara delaktiga i beslut som berör dem är en viktig rättighet. Här återstår det mycket att göra för Stockholms stad. Programmets och barnkonventionens ord om barns delaktighet och hänsyn till barns behov riskerar att i det praktiska, svåra arbetet med konkreta fall inte få någon effekt.

Socialtjänstinspektörerna har i ett flertal granskningar visat på betydande brister när det gäller barns delaktighet i socialtjänstären. Barnen blir inte sedda och deras behov utreds inte tillräckligt väl. I synnerhet med tanke på att det rör sig om våra mest utsatta barn, som lever i familjer med problem såsom missbruk eller utsatta bo-

endeförhållanden, är det extra allvarligt. Det innebär dessutom en kvalitetsbrist i handläggningen, eftersom barnen och deras familjer inte får rätt hjälp. Återigen skulle en genomförandeplan här kunna vara ett sätt att visa hur staden faktiskt tänker arbeta för att se till att barnets rättigheter stärks. Det är inte målsättningarna som är problemet, utan genomförandet.

Ersättaryttrande

Ersättaren Ofelia Namazova (KD) lämnade följande ersättaryttrande.

Stockholm ska vara en stad som lever upp till och respekterar barnets rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention. Barn ska ha samma möjligheter oavsett bakgrund, hudfärg, kön, sexuell läggning, språk, religion, åsikter, sociala ursprung eller funktionsnedsättning.

Barns villkor i staden kan förbättras. Det finns fortfarande skillnader vad gäller barns uppväxtförhållanden i staden, både vad gäller mellan stadsdelar och utifrån sociala förutsättningar. Barn utgör vår framtid och deras rättigheter och inflytande ska värnas på bästa sätt. Bland annat har barnrättsperspektivet inom socialtjänsten har stärkts under de senaste åren och barnets bästa ska vara avgörande.

Programmet är hedervärt och har ett gott syfte och är innehållsmässigt bra. Dock ser vi en problematik i att ålägga stadens verksamheter ytterligare policys och styrdokument. Mängden styrdokument bör tvärtom minimeras. Det bästa vore att föra samman alla policys som rör diskriminering i ett övergripande dokument om hur staden ska arbeta ur ett medborgarperspektiv med dessa frågor. I detta övergripande dokument bör detta programs fokusområden inkluderas. Barnets rättigheter bör särskilt framkomma in det övergripande dokumentet.

I sammanhanget vill vi påtala vikten av att det i samhällsorienteringen för nyanlända ägnas tydlig uppmärksamhet till denna fråga. Även vid information genom föräldrastöd ska frågan om barns rättigheter lyftas.